

Voința Poporului

ORGAN SAPTAMANAL AL LIGII APARARII NATIONALE CRESTINE

Directori-proprietari:
Dr. D. BENEĂ și M. RUSSU.

Deviza noastră: „Hristos, Regele, Națiunea“.
„Vom lavi de-opotrivă în Jidanul parazitărilor și în Românul necinstit și instrăinat.“

ABONAMENTUL PE UN AN:
Pt. plugari și muncitori Lei 160
Pentru intelectuali ... Lei 200
Pentru Instit. și fabrici Lei 500
Abonament de sprijin Lei 1000
In America ... Dolari 3

REDACTIA ȘI ADMINISTRATIJA
Arad, str. Vicențiu Babeș No 6

A p a r e
Sub conducerea unuia Comitet

Ultimul strigăt.

Picătură cu picătură otrava se varsă peste spiritele noastre înlacărate. Situația se face pe zi ce merge tot mai gravă, tot mai de insuportat. Și ceață învală capetele multora...

Autoritățile continuă a aresta iar consiliile de război a condamna. Cei ce la Oradea au jurat de-a păstra intacte granițele României Mari acei tineri astăzi și sculpă plămâni în lighianele pătate de ploșnițe a închisorii militare...

Situația se înăsprește iar corzile întinse încep pe ici pe colo să plesnească.

Greșelile în cari cad autoritățile noastre sunt de neiertat. Cazuri în cari comisarul regal să afle pe cineva nevinovat și cu toate acestea stimabilul Consiliu de război să-l condamne, nu s'au mai auzit. Care este rezultatul acestei situații? Faptele vorbesc: sinuciderea unui student și încercarea de-a sări din înălțimile pușcării a altuia, greva foamei pe toată linia precum și multe alte fapte cu mult mai grave decât chiar s'ar putea imagina.

Maltratarile însă continuă... continuă, iar pedepsele extrem de grave șterg din rândul oamenilor o mulțime de tineri în suflul cărora iubirea de patrie ocupă primul loc. Ce vor face acești băieți cărora așa din vreme li s'au ridicat drepturile cetățenești? Nimeni nu știe, dupăcum poate nici chiar ei n'o pot ști... Cel mult vor privi cu tristețe la soarele palid și la norii ce amenință cu prăpăd tot ce au ei mai scump, mai iubit și mai dulce „țara“.

Weislovicestii și Goldbergerestii și răd în barbă... Ei și-au ajuns scopul; iar cei câțiva poezii cavaleri, donquișoți ce mai stăpănesc ruinatele castele din vechia capitală a magnaților unguri, sunt satisfăcuți, și cum nu, când acei ce-și iubesc țara, acei ce și-o adoră, astăzi sunt meniți să piară.

Așa e situația... gravă de tot.

Fulgii iernei au adus multe lacrimi și dureri în inimile noastre... Am răbdat, am îndurat, dar acum nu mai putem. Paharul e plin. Ine'o picătură și conținutul se varsă, o mică zguduitură și totul se răstoarnă. Studenți condamnați fără motive reprezentă o idee, ideea noastră a turturora și în luptă cei rămași și

victorioși răzună pe cei biruiți și pe cei neîndreptățiți.

Protestele pașnice ridicate din rândurile noastre n'au dus la nici un rezultat. Umilele rugăminți udate de lacrimi nu ne-au fost ascultate. Vaetul nostru n'a fost auzit de nimeni.

Atunci când conducătorii studenției au cerut ei însăși să fie condamnați, autoritățile au răs... dupăcum din nou și-au arătat colții și când toți cei ce-au participat la Oradea și-au manifestat dorința de a petrece cât vor crede de bine cei mai suspuși, în beciurile umede cu ferestrele încadrate cu zăbrele a închisorilor militare.

Ei bine au răs... Acum însă când pentru ultima dată cerem în mod imperios achitarea iubiților noștri colegi să nu le mai ardă de glumă. E ultimul strigăt ce se mai ridică din piepturile noastre chinuite.

E ultima speranță... Și guvernul să bage bine de seamă ce va face... Va purta răspunderea fiindcă generația nouă va ști să fie și unitară... Să se știe un lucru: spiritele se agită tot mai mult; sufletele tinere încep din nou să ciocotească... să fiarbă și nimic nu le va putea opri de a reacționa așa cum vor înțelege și cum vor afla de cuviință.

Pădurea de stejari începe să vuiască, să se frământă și să urle...

Ciuj, 30 I. 928.

Vict. Lăzărescu,
stud. în drept.

O privire vagă.

Trăim în mijlocul celei mai obscure situații politice. Se pregătesc intriniri furtunoase, anunțându-ne de apropiatele bătaii disperate ce se vor desfășura între guvern și partidul național țărănesc. De obicei aceste intriniri se încep cu cele mai frumoase și ideale fraze și, se sfârșesc cu amenințări, instigațiuni, abuzuri, baionete, teroare, etc. Cheltueli zadarnice de energie, cheltueli de bani fără înțeles, și țara geme sub povara birurilor enorme. Lugubru spectacol.

Se poate, că poporul simpatizează mai mult cu partidul național-țărănesc și e firesc, deoarece suntem cumva mai aproape de el, ne simțim mai mult sau mai puțin înrudiți cu el. Însă această simpatie este foarte ingrătă, căci nu trebuie să uităm, că și organizația național-țărănistă este partid. Și odată ce e partid, deja cunoaștem arsenalul: frazeologia. Poporul așteaptă mult dela el, așteaptă totul, însă se va înșela. Se va înșela deoparte din cauza că chiar voină să facă ceva simțitor, bun pentru țară, nu au posibilitatea, iar din altă parte trebuie să constatăm că și în partidul național-țărănist este o mulțime de oameni, cari sunt și vor fi numai și numai pentru interesele lor personale și materiale. Înșelăciunea noastră în ei va fi tocmai așa de mare ca acele experimentate în cadrele celorlalte partide, cari ne-au exploatat. Deci să nu ne facem iluzii, să ne reculegem puțin.

Suntem acuzați de șovinism și extremism. Dar cum să nu fim șoviniști atunci, când din zi ce trece în loc să ne românim, mereu ne instrăinăm. Vor veni alegerile, și iar se vor începe negocierile cu minoritarii, și pe noi — după luarea votului — ne vor lăsa la o parte, înghițind la promisiuni ce ni s'au făcut la diferite intriniri publice. O să între din nou în Cameră toți jidanii Ely Berkovicii, sprijiniți de partidele politice.

Și dl Maniu cu ocazia intrinrii ieșene vorbind despre minorități a zis: „În mijlocul poporului românesc, tră-

esc și alte popoare. Datoria noastră este să facem trai posibil din punct de vedere economic și social acestor popoare indiferent de altarul la care se închin, și bună administrație“ etc. Va să zică, noi suntem siguri, că minorităților — și în special jidanilor — li se vor face multe favoruri, însă în acelaș timp poporul românesc bășinaș va fi alimentat numai cu vitaminul mâncărilor servite pe masa intrinirilor publice: cu frazele goale.

Azi nu se mai ține seamă de acei, cari s'au martirizat pentru menținerea sufletului românesc de dincoace de Carpați. Și atenția dată ștreinilor este... de-o însemnătate covârșitoare.

Cât pentru noi, și la eventuala formație a partidului național — țărănesc ne uităm cu aceeaș privire vagă, cu care neam delectat la jalnica gospodărie a guvernelor din trecut.

Deci să ne strângem rândurile în jurul drapelului L. A. N. C. care nu este partid și, prin statornicie și abnegație dărză în lupta mare, ce ducem pentru eliberarea Poporului Român din jugul economic iudovesc, străin, să facem, ca România să fie a Românilor!

Mihail Russu.

Înapoi spre Isus Hristos!!

Un popor, ca să trăiască, mergând spre progres, trebuie să creadă.

A nu mărturisii o credință a nu profesa o religie, este a nu exista ca om. — spune Mitropolitul Nifon.

Credința este apa miraculoasă, care ne dă puteri herculeane în această epocă a curselor de automobile, a charlestonului, etc.

Ea ne salvează, când vieța ni-i periclitată. Să exemplificăm acest lucru.

...Împăratul Constantin cel mare a învins pe Maxențiu, un aprig dușman al creștinilor din apus, crezând în puterea crucii. Cuvintele divine: Cu acest semn vei învinge — scrise pe cer —

Memoriul

Soc. Studenților Macedo-Români

Privitor la Situația culturală a românilor macedoneni înainte și după marele războiu adresat Congresului general al studenției universitare din întreaga țară, ținut la Oradea în zilele de 4, 5, 6 Decembrie 1927.

— Urmare. —

În Bulgaria actualmente nu funcționează decât: 2 școli primare, 2 biserici și 1 gimnaziu (Sofia).

Dar putem uita oare că masele compacte de români din Tesalia, Albania, Timocul sârbesc și cel bulgăresc, cari au cerut și cer neîncetat școli și biserici naționale, n'au avut norocul să vază nici una până astăzi? Și când ne gândim că populația din aceste ținuturi fără școli românești se ridică la peste 500.000 de români!...

În Albania am avut:
Circ. Corița: 10 școli primare românești 6 biserici românești.

Circ. Berat: 7 școli primare românești, 1 gimnaziu (Berat).

Populația școlară se ridică la circa 5.000 de elevi. Astăzi nu funcționează decât vreo 5 școli.

Ținem să relevăm însă și aci că azi avem în plus un gimnaziu la Corița.

Dar vom continua cu expunerea situației culturale în complexul ei așa cum a fost înainte de marele războiu și așa cum se află ea acuma.

2. ZIARELE: „Îndreptatea“, „Deșteptarea“, „Românul dela Pind“, „Macedonia“, „Peninsula Balcanică“, „Graiul bun“, etc., cari apăreau altă dată în diferitele centre culturale românești și erau așa de răspândite în toate satele românești din Macedonia, astăzi nu mai apar. Autoritățile jugo-slave, grecești sau bulgărești, au făcut toate sfertările ca aceste organe, cari întreținea veșnic trează făclia conștiinței naționale, să nu mai existe.

3. REVISTELE: „Lumina“, „Frăția“, „Flambura“, „Liticea Pindului“, etc., în care se publica o frumoasă literatură dialectală și familiară poporului de acolo cu cele mai frumoase bucăți și poezii din literatura daco-română, astăzi nu mai există. E suficient să spunem că mulți literați actuali mai cunoscători ca d-l Murnu, M. Beza, I. Foti, Th. Capidan, N. Batzaria, Papa-hiagi, etc., și-au făcut debuturile lor literare în aceste reviste.

4. Societățile: Nu putem trece cu vederea peste roadele binefăcătoare ce le-au dat diversele societăți culturale. În adevăr, prin spiritul de disciplină și de solidaritate ce îl propagau, ca și prin activitatea culturală ce o desfășurau, ele constituiau adevărate citadele de întărire a conștiinței naționale. Așa bunăoară înainte de marele războiu, funcționau în Macedonia următoarele societăți:

1. Asociația generală a Corpului didactic și bisericesc român din Macedonia cu numeroasele ei filiale.

2. Soc. „Dimitrie Bolintineanu“ a elevilor liceului român din Bitolia, care a desfășurat în tot timpul, decenii de-a rândul, cea mai frumoasă activitate culturală. Dispunând de o bibliotecă foarte bogată, din inițiativa ei au luat ființă o seamă de biblioteci populare, iar prin turneurile teatrale, prin conferințele de tot felul, făcute pe la sate, ajuns să fie de către popor cea mai iubită societate culturală.

3. „Soc. elevilor școalei comerciale din Salonic“, a desfășurat și desfășoară o activitate culturală asemănătoare.

4. „Soc. elevilor școalei comerciale din Ianina“.

s'au ancorat adânc în sufletu-i păgân. S'au creștinat...

... Romanii și greci au fost la înălțime atât timp cât au crezut în puterea zeilor. Pierderea credinței începând de la clasele conducătoare în jos, a adus năruirea faimosului imperiu roman.

Temelia unui stat este credința. Și-atâta vreme cât temelia societății e șubredă, statul nu poate aspira la o viață mai lungă.

Rătăcirile dela calea cea dreaptă aduce o mulțime de neajunsuri, pregătind anarhia...

Omenirea veche, căzând în brațele ruinei morale, și-a găsit salvarea în credința cea nouă: creștinismul.

Împărații romani și filozofii păgâni au dus o luptă aprigă contra credinței noi, utilizând cele mai barbare mijloace. Adevărul a triumfat. Reușita a fost a creștinismului prigunit. Noua credință a năruit state păgâne, ridicând altele creștine. Armonia și progresul realizat de omenirese datoră religiei lui Iisus.

După 19 secole, omenirea de astăzi se găsește la o grea răspântie.

Creștinismul adevărat e în luptă aprigă cu creștinismul păgânizat, cu desfrăul și necredința uriașă a liber-cugetătorilor și a pocăiților.

Fracmasoneria este pentru cărturari, aceea ce e pocăitismul pentru țărani. Liber-cugetătorii și pocăiții — susținuți de dușmanii noștri din afară — urmăresc distrugerea poporului românesc, prin credință.

Și lucrurile stând așa, datoră noastră de buni români e să ne întoarcem spre Iisus, să-l cunoaștem mai bine alimentându-ne din învățăturile lui substanțiale, aducând în mijlocul nostru pe cei rătăciți. *D. M. Gemescu-Strehaia.*

Nouă organizație comunistă descoperită la Budapesta

Ziarele anunță că poliția din Budapesta a descoperit o nouă organizație comunistă. 22 de agitatori comunisti au fost arestați de autorități. Deoarece areștii au făcut mărturisiri complete la instrucția ce s'a făcut, se așteaptă iminent noui areștări în 17 orașe din provincie. Ancheta a stabilit deocamdată că centrul organizației descoperite se afla la Budapesta. Șeful organizației însă, domiciliază la Viena, fiind cunoscut de conspiratori sub numele de Josef Stern jidan, sau Richard Weis, Ziarul, — cotidian „Uj Nemzedék”, anunță că sub cele două pseudonime de mai sus, se ascunde unul dintre comisarii poporului ai fostei dicituri oroletariene din Ungaria. Este posibil ca șeful organizației comuniste descoperite, să fie chiar Bela Kun, care se știe că în ultimul timp a întemeiat la Viena o școală pentru pregătirea agitatorilor.

Aviz ungarilor, cari se prea încălzesc la focul propagandei lor iredentiste, și pe care foc se pare tot viteazul soldat român va fi chemat să-l stingă ca și în 1919 bolșevismul, ce acum, pe semne începe să și ridice iarăși capul.

5. „Soc. Andrei Șaguna” din Crușova, care dispunea de o frumoasă bibliotecă.

6. Soc. „Părintele Averchie” din Veria, care scotea și o revistă literară proprie, foarte bine apreciată de popor.

7. Soc. „Înaintarea” din Gopeș, care tipărea o mică bibliotecă populară intitulată „Înaintarea”.

8. Soc. „Doamnelor Aromâne” din Moloviște.

9. Soc. „Doamnelor Aromâne” din Gopeș, care ajutau pe copiii săraci la școli și meserii.

10. Soc. „Junimea” a tinerilor din marea comună Moloviște, de sub președinția de onoare a trubadurului național C. Belimaci, care și astăzi, deși în vârstă de 82 de ani, continuă să scrie versuri în dialect la Bitolia.

11. Soc. „Aurora” a tinerilor din marea comună Gopeș.

12. Soc. „Fărșerotul” din Corița, cea mai veche organizație de acest fel. Membrii ei deveneau luptătorii cei mai fervenți pentru triumful cauzei naționale, din această cauză, mulți dintre ei și au înscris numele pe lista martirajului. Astăzi are mai multe filiale în America și dispune de fonduri respec-

Fraudele — tâlhăriile.

Ginta latină și-a început cariera cu răpirea Sabinelor. De atunci, adică de la păcatul inițial mai indelibil de cât tot ce-a păcătuit Adam când a gustat din fructul oprit, s'a continuat în serie progresivă, subtilizând, sfeterisind, vămuind, tot ce cădea în mână, indiferent dacă lucrul furat aparține particularului ori Statului.

Merele vecinului sunt mai frumoase de obicei și găina cea mai bună este aceea care intră în oală fără să cheltuim un ban pentru ea.

„Să nu râvnești la lucrul altuia”, este un comandament evanghelic și atâta tot.

Călcarea lui însă rămâne suprema virtute, mai ales când într'o societate sceptică și obosită ca a noastră, sancțiunea vine mai târziu și mai îndolnic ca judecata de apoi.

Deci slăbiciune și patimă ome-nească.

Un lut expus în tot momentul dezagregării și ispitei. A fost de când e lumea și va mai fi, cum bate vântul, de când e pământul.

Totuș ceva se petrece care trebuie să ne oprească luarea aminte.

De un cârd de vreme, prea mult se conjugă la noi verbul a fura-furare.

Cine urmărește atent barometrul manifestărilor noastre de ordin moral, observă o continuă și precipitată scădere.

Primul semnal de alarmă s'a dat după mobilizarea din 1913 când animalele rechiziționate au stat săptămâni întregi flămânde, și condamnate a se îndopa cu pământul de sub ele până la vânzarea prin licitație. Au murit atunci zeci de mii de cai de foame cu toate că era țara în pace și în plină prosperare iar Statul plățise 1 leu de fiecare cap pentru hrană. Câteva procese în urmă cu pledoarii savante și cu expertize contradictorii, pentru ca totul să reîntre în liniște și criminalii să-și vadă mai departe de „treburi”, nesupărați de nimeni.

Impunitatea de atunci a fost semnalul care a trezit la fraude și pe acei cari din lașitate, și nu din scrupule morale, pregetase de a-și înfige ghiarele în averea Statului.

Un an mai târziu începe războiul european și cu el faimoasele permise de export și contrabande. Cu toată concentrarea spiritului public spre marea piesă care se juca pe scena lumii, jurnalele nu mai pridideau să înregistreze contrabandele și trecerile ilicite de alimente peste graniță și în cari adeseori, dacă nu totdeauna, operau dintre culise, persoane simandicoase.

Au trecut și astea fără sancțiuni, pentruca, întrați în război, să vedem cancelul care ne rodea sub aspectele cele mai înfricoșate: cu depozite cari ardeau, cu ofițeri cari își zburau creierii, ori treceau în rândurile inamice ca să sevească de dolmeceri ori propagandiști ai defetismului.

tabile. A înființat mai multe școli, biblioteci și biblioteci populare.

13. Soc. „Unirea” a românilor din regiunea Vodenei, cu sediul în America, o organizație națională, care a ajutat nespuse de mult la propagarea conaționalilor noștri din această regiune.

14. Soc. „S-ta Ana” Moloviște, după hramul frumoasei mănăstiri românești din fundul munților Macedoniei, devastată în nenumărate rânduri de greci și de sârbi.

15. Soc. „Deșteptarea” din Corița.

16. Apoi nenumăratele societăți din centrele mai mici ca: Soc. „Apostol Mărgărit” (Avdele), Soc. „Frățilia”, Soc. „Turia” Soc. „Băiasa”, Soc. „Perivolea”, etc.

Niciuna din toate acestea nu mai funcționează astăzi!... Din frumosul lor rol cultural de odinoară n'a rămas decât amintirea...

5. *Edituri:* În orașul Bitolia și Salonic, unde există tipografiile, ani de-a rândul „Biblioteca Populară Aromânească” a editat diferite cărți românești ca: basme, poezii, legende populare, cărți religioase cu caracter popular, diverse broșuri, etc.

Cine se mai gândea oare că după război toți acești criminali să scape de pedeapsă?

Ei bine, ne-am întrecut pe noi înșine.

Judecați de formă, iertați de milă și amnistiați de lege, cu talentul înăscut al cutezanței, și fără nici o rezistență în cale, au bruscat porțile și au răzbit în toate instituțiile publice cucerind decorații, rotunjind averi ca cei mai onorabili și mai distinși cetățeni ai țării. Purătorii virtuților murise la Uz și Oituz, caracterele și forțele făcuse zid din piepturile lor la Mărășești, iar pușini supraviețuitori își târâsc mizeria în disprețul și compasiunea sfidătoare a învățitorilor de ieri, de azi și de totdeauna.

Unde mă rog se mai vede luxul și desmățul dela noi, toaletele femeilor extravagante și costisitoare, automobilele cari numai în București se cifrează la câteva zeci de mii după ultima statistică. Cu ce preț se răsfăță acest lux în mijlocul sărăciei generale, nu se întreabă nimeni. Indivizi cari până la intrarea noastră în război, se scobiau în măsele ca să-și dea aerul că s'au sculat dela o masă copioasă, astăzi au case, vile, ba chiar și limuzine pentru odrasle, familie și ibovnice. Li trage cineva la socoteală ca să dovedească de unde și cum au adunat bogățiile? Particulari sau funcționari publici ei își continuă șarabanda falșurilor și prevaricațiunilor până când o întâmplare oarbă îi demască sfârșind sub roatele trenului, ori sub lovitura supremă a unui glonț de revolver. Ei se duc, dar banii furati sunt perduți pentru visteria Statului. — căci defraudatorii au grijă în viață să-și „pună bine”, — pentru „nenorocitele” de familie rămase „fără sprijin”. Sancțiuni? Profilaxie? Ca și nimic. Ba nu, uitasem, s'a făcut ceva: campania culminantă desfășurată cu brio și cu figuri în text de un ziar de dimineață contra agronomilor.

Toată activitatea țării a rămas vre-o două luni impietrită, că de un spectacol apocaliptic pentru ca o biată pană de găscă a fost apucată de friguri războinice.

„Agronomii d-lor, ei și numai ei au sărăcit țara expropriind pe proprietar și înlăturând dela pământ pe țăranul oprimat și năcăjit”. (Vezi ziarul cu pana de găscă). Și biata opinie publică dezorientată și slabă de inger, uită de tot ce-i lipsește și primește sugestia ziarului de dimineață cu „oată nenorocirea țării ar veni dela agronomi.”

Pentru un agent agricol incult și bețiv prins cu mâța în sac, pentru o rezervă de 5 hectare de pământ exploatată fără îndeplinirea tuturor formalităților legale, iață un corp de profesioniști inteligent și select, care pune toate sforțările a scoate țara din impasul nenorocit al deficitului de producție agricolă, inactivat și tras la răspundere, ca să plătească tot ce se esca-

La Bitolia era și o mare librărie românească.

Azi n'a rămas nimic din toate acestea...

6. *Biblioteci:* Cu toate că propaganda culturală românească în Macedonia datează numai de vre-o 65 de ani, totuși, grație străduințelor conducătorilor cărturari pe deoparte și a dragostei poporului pentru slova românească pe de alta, s'a putut ajunge ca printre populația românească să nu existe aproape un analfabet. Datorită bibliotecilor, fie ele populare, particulare, ale societăților diverse, sau ale școlilor, etc., cărțile românești pătrunseseră până în cele mai îndepărtate sate. Toate ziarele, revistele, cărțile din țară se primeau și se răspândeau în toate părțile. Autori ca Alexandri, Eminescu, N. Gane, Is. Pirescu, I. Creangă, G. Coșbuc, etc., (pentru a nu pomeni decât de cei mai vechi) erau cetiți pretutindeni.

Cu durere însă fimem să spunem astăzi că toate aceste frumoase frământări culturale ale poporului românesc de acolo, au fost înăbușite, iar cartea românească ce o avea la îndemână i-a fost nimicită pur și simplu prin nume-

motează și se irosește într'o țară întreagă. Aferim judecată!

Ei bine, nu. Să înceteze odată diversiunea și minciuna! În toate instituțiile țării sunt puncte materizate ale unui vast buboi, care așteaptă cuțitul chirurgical ca să-l răsuflă. Mai curând sau mai târziu, buboiul va sparge chiar dacă creștătura bisturului, nu va interveni.

Cuminte este însă a ne supune operației la timp. Cum? Foarte simplu:

Guvernul să vină imediat cu o lege pentru urmărirea și confiscarea averilor nedovedite. Funcționarii publici în special, trebuie să-și dăinuiască vizajii.

Cei cari umblă cu haine cărpite, mănâncă odată în zi și mor de ofiță, vor avea cel puțin mângăerea că sacrificiul lor nu a fost zadarnic. Magistratul care a murit în trenul de Vidra cu 5 lei în buzunar și o sticlă de lapte la suțioară; șeful de stație dela Peris, care și a zburat creierii când a auzit că nu i se prelungeste cu un an scoterea la pensie, sunt mărturii cari pilduesc eroismul funcționarului român cinstit și jertfitor. Ei bine, cea mai frumoasă închinare și slavă pentru astfel de elemente este urmărirea prevaricatorilor.

Să vină legea deci, și țara își va croi noi baze de existență, mergând cu pași repezi spre consolidarea și înflorirea pe care o merită.

Dr. Ștefan Bosie.

SE ZICE:

Că în Galați dna Ionescu, dir. Orfelinului, bătea orfanii cu biciul, ba pe unul l'a pedepsit, arzându-i cu fer roșu mânușă-i plâpândă.

Câtă bestialitate zace în unii oameni chiar și în femei? Câte directoare și directori de institute nu se îmbogățesc nu-și cumpără moșii și zidesc palate pe pielea copiilor noștri, pe cari îi omoară cu foamea, cu murdăria și-i tuberculizează și stâlcesc în bătai. Știm și noi mai multe cazuri pe cari le vom da nu peste mult publicității.

Sărmani copii săraci și orfani! Ce pedeapsă merită călăii voștri de speța celor de mai sus? Voi plângeți, suspinați și țipați de foame, de bătai și chinuri și nimenea nu-i să vă audă! Să vă sară în ajutor!

Că asigurările reciproce nu sunt altceva decât sarlatanii jidovești, ceace este bine să o știe creduli, care vreau să se căsătorească, înmormânteze etc. cu bani dela astfel de societăți de asigurare.

Că soția primarului țiganilor din Pecica-Rovine a murit în urma unei sarcini afară de mîră-graviditate extran-terinară.

Rugăm autoritățile competente să ancheteze acest caz întrucât sunt părerii, că moartea ar fi fost cauzată de un avort-raclaj făcut de un medic jidan Dr. Friedmann.

roase autodafeuri săvârșite de autoritățile sârbești mai ales. Orice altă publicație românească trimeasă din Regat acolo, e oprită la frontiera Jugo-Slavei. Satelele românești sunt inundate de de cărți sârbești, iar elevilor români de la școlile jugoslave li se împart gratuit cărți sârbești în care se cântă isprăvile legendare ale eroilor naționali sârbi.

Nenumăratele încercări ale Soc. noastre de a trimite cărți de aci, au rămas zadarnice căci s'au izbit de cerbicia neînfrântă a șovinismului balcanic.

Pentru complectarea operei de instrăinare a sufletului românesc, autoritățile celor patru state cărora aparțin românii, au adoptat și diferite procedee similare. Așa bunăoară, prin ordine circulare, autoritățile religioase superioare, pun în vedere preoților respectivi, ca la copii noi născuți să dea nume străine ca Dușan, Boris, Eleuteros etc. Autoritățile școlare și ele la rândul lor, schimbă numele elevilor, adăugând sufixul respectiv ca: ici, off, ides, os. Autoritățile civile, au modificat numirile satelor românești. O întreagă și vastă sistemă de desnaționalizare a românilor acționează neîncetat. (Va urma.)

Stiride totfelul

— Atragem respectuos și totodată serios atențiunea Ven. Consistor asupra faptelor rușinoase, ce se petrec în comuna Drauț. Din cauza cantorului Avram Bodea, care nu-și face datorința de bun creștin, (a umblat și cu crucea, spărgând și stângând lămpile cu ujugul și cu hainele pline de noroiul, în care îi plăcea să se tăvălească mort de beat, nu ia poate la înmormântări dacă nu-l plătește înainte și din cauza aceasta se supără și d. preot și se săvârșeste numai o parte din slujbă — de mântuială, — ca la Mitru Zdrăncan care a murit în etate de 40 ani, în urma boalei primită pe front în 4 ani cât a fost soldat lăsând pe urma lui 4 copii orfani.) încep oameni să meargă la casa de adunare a pocăiților și nu la sf. biserică.

— Intrebăm că ce pedeapsă a primit iidanul Oppenheimer, fabricant de bere din Arad, care pe timpul când Aradul era ocupat de trupele striga publice, în obraznicia lui „... I. Maniu, Ciceo Pop etc trebuiau spânzurați încă în decursul războiului, ca să nu ne facă acum neplăceri...”

Și dacă nu a fost încă pedepsit îl recomandăm în atențiunea național-tărăniștilor, ca nu cumva să facă favori și să dea sprijin acestui obraznic iidan!

— Protestăm în contra procedurii veterinarului jidan din Pecica și rugăm autoritățile să ia măsuri contra lui ca să poftască să-și facă conștientos datorința sculându-se la timp și examinând carnea să o stampileze la abator și nu când se vinde pe piață, că atunci apoi nu se vor mai putea ivi cazuri de înveninare cu carne strictă ca în trecut.

— La adunarea național țărăniștă ținută la 29 Ianuarie în lași trădătorul Stere, care în 1917 a cerut Germaniei ca să anecheze — încorporeze și România la fostele Puteri centrale, înălțând Dinastia română, a declarat că scumpa noastră țară de azi este o mare pușcărie, ale cărei ziduri trebuie dărâmate...

Nu Trădătorule Stere, nu zidurile trebuie dărâmate, ci mulți dintre cei nevinovați cari zac azi în pușcărie trebuie înlocuiți cu alți cu adevărați criminali și trădători în frunte cu Dta.

— În ziua de 5 (cinci) Februarie 1928 ora 9, în Sala Cea-Mare a primăriei orașului Arad se va ținea — Adunare Generală — pentru a înființa definitiv „Uniunea (Sucursală a) Sub. Ofițerilor pensionari din Jud. Arad. Rog pensionarii, foștii reangajați, cari încă nu primesc pensie și nu sunt împroprietăriți de Stat, ca necondiționat, să se prezinte la această Mare Adunare. Autorizație Legală cu Nr. 995—1928, dela Poliție Arad. Președintele Uniunii Dumitru Ardelean.

— Din Baia de Criș ni se comunică îmbucurătorul fapt că Dna vâd. Șerban mare proprietară a dărnit în centrul orașelului un întravilan, pe care vor să edifice o biserică gr. or. — frumos monument românesc la cât'va km. departare de Tebea unde se află mormântul „Craiului muntilor” Avram Iancu.

Baia de Criș pe timpuri era un cuib șovinist al asupritorilor seculari cari azi dispar cu încetul, li se surpă și bisericile, iar în locul lor vor străluci falnic ale noastre, foștii lor „iobogi” de odinioară.

— Un avion al serviciului postal aerian dintre Franța și America-de-Sud care zbura dela Porto-Alegro la Montevideo, s'a prăbușit omorând pe ambii aviatori. Ancheta ce s'a făcut a dovedit, că prăbușirea aeroplanului se datorește stricăciunilor provocate aparatului de către autori necunoscuți.

Ce criminali ordinari fără conștiință și frică de Dzeu, care însă desigur îi va pedepsi!! că-i prea bun și îndurat!!

„MEHANICA”
Societate anonimă română în Nădlac
jud. Arad.

CONVOCARE

Consiliul de Administrație a S. A. R. „Mehanică” în baza art. 11 din statute invită prin aceasta pe Dnii acționari la

a II. adunare generală ordinară
ce se va ținea în Nădlac Joi, la 23 Februarie 1928, în localul școlii ortodoxe române din centru cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Constituirea
2. Raportul Consiliului de Administrație și a Consiliului de Censori despre gestiunea anului 1927.
3. Descărcarea Consiliului de Administrație și Censori pentru gestiunea anului 1927.
4. Alegerea alor 3 membrii în Consiliul de Administrație.
5. Alegerea Consiliului de Censori. Nădlac, la 22 Ianuarie 1928.

Consiliul de Administrație

Bilanț încheiat la 31 Dec. 1927

Activa:

1. Cassa 33276 55. — 2. Garanții 10000— — 3. Depuneri 286785—.
4. Inventar 892678—.
5. Materiale 78744—.
6. Diverși debitori 13249— Total 1314732 55 lei.

Pasiva:

1. Capital social 1100000— — 2. Diverși creditori 137321—.
3. Fond de rezervă 13811— — 4. Fond sp. de rezervă 36189—.
5. Fond filantropic 747—.
6. Profit curat 26664 55. — Total 1314732 55 lei.

Perdere și Profit

Debit:

1. Impozit 171623— — 2. Spese 123386 25
3. Olei și Tovola 36017 50
4. Benzin 336993 50 — 5. Reparații 175509—
6. Concesiune 50004—
7. Salarii 348225— — 8. Materiale 207712 70 — 9. Carbid 9863—
10. Garaj 12350—
11. Vamă 29085—
12. Cauciucuri 280086—
13. Piese de schimb 84572 — 14. Asigurare 22816 50
15. Chirii 60000— — 16. Amortizare 223170—
17. Profit curat 26664 55

Total 2198078— lei.

Credit:

1. Atelier 20474— — 2. Bilete 2029207—
3. Curse speciale 104041—
4. Dobânzi 44356— Total 2198078— lei.

Nădlac, 31 Decembrie 1927.

Pentru Contabilitate:

Nicolae Mărginean contabil

Consiliul de Administrație: Nicolae Ghicuiu președinte, Aurel Petroviciu, Nicolae Morariu, Ioan Stroia, Ilie Mărginean, George Chicin, Lazar Caba Dr. L. Ghebeles, Iosif Ablonczy.

Consiliu de Censori: Verificat și găsit conform cu registrele și realitățile. Nicolae Mărginean, Romul Rimbas, președinte Gligor Vidican

Nr. 1.577—1928.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru procurarea alor 15 buc. vieri de prăsilă necesari Municipiului Arad, — în ziua de 7 Martie 1928 ora 10 a. m. se va ținea licitație publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Primăria etaj, Camera Nr. 104.) în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 30 Ianuarie 1928.

Serviciul economic.

Judecătoria rurală Rovine Arad.
Nr. 2484—1926.

Publicațiune de licitațiune.

Se publică la cunoștință generală că în ziua de 15 februarie 1928 orele 3 d. m. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Pecica averea următorului compusă din 4 buc. uși, paturi și scânduri evaluate în suma de 8500 Lei pentru despăgubirea creditorului succ. Ioan Kalapp rep. prin Dr. Eugen Gabos din Arad de suma de 1695 Lei 12% la 12 Nov. 1926 plus speșele ocazionate cu execuția pe care o are a primi pe baza deciziuni a Judecătoriei rurale Rovine Nr. de sus.

Rovine, la 23 Ianuarie 1928.

Csáky

Judecătoria rurală Rovine Arad
Nr. 1280—1926.

Publicațiune de licitațiune.

Se publică la cunoștință generală că în ziua de 14 Februarie orele 4 d. m. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Rovine averea următorului compusă din mobilele evaluate în suma de 3700 Lei pentru despăgubirea creditorului Dr. Albert Fuchs adv. Arad de suma de 5000 Lei 10% dela 5 Decembrie 1926 plus speșele ocazionale cu execuția pe care o are a primi pe baza deciziuni a Judecătoriei rurale Rovine Nr. de sus.

Rovine, la 21 Ianuarie 1928.

Csáky.

Judecătoria rurală Rovine Arad
Nr. 1279—1927.

Publicațiune de licitațiune.

Se publică la cunoștință generală că în ziua de 13 Februarie 1928 orele 3 d. m. să va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Rovine averea următorului compusă din mobilele și mărfurile diferite evaluate în suma de 8320 Lei, peniru despăgubirea creditorului Ignatie Pintér rep. prin. Dr. Armin Gara din Arad de suma de 6151 Lei 12% la 20 Ianuarie 1927 plus speșele ocazionate cu execuția care are a o primi pe baza deciziunii a Judecătoriei rurale Rovine No. de sus.

Rovine, la 11 Ianuarie 1928,

Csáky.

Inspectoratul Muncii Regiunea XII
Arad Oficiul Public de Plasare.

Concurs.

La oficiul Public de Plasare din Arad de pe lângă Inspectoratul Muncii, este vacant postul de agent cl. I. Examenul pentru ocuparea acestui post se fixează pentru ziua de 20 Februarie 1928 orele 9 dimineața la Inspectoratul Muncii din Arad Bulevardul Carol 48. Candidații se pot înscrie până în ziua de 18 Februarie 1928 și trebuie să posedă cel puțin 4 clase secundare însă sunt preferiți candidații cari posedă bacalaureatul. Odată cu cererea de înscriere candidații vor înaintea.

1. Actul de naștere.
2. Actul de naționalitate,
3. Certificat de sănătate.
4. Dovadă că a făcut serviciul militar.
5. O declarație de limbele ce posedă afară de limba română.
6. Diploma sau certificatul de studii.

7. Eventualele certificate dela alte autorități ori referințe dela persoane particulare cu care a avut relațiuni de serviciu, adică au fost în serviciul lor.

Examenul se va face de o comisie instituită de Minister și examenul va consta din probe scrise și orale asupra organizării Ministerului Muncii, legea plasării, limba română, geografia și Istoria românilor.

Arad, la 31 Ianuari 1918.

Șeful Regiunii XII Arad
Inspector General:

P. Popescut.

Dr. ION PESCARJU

fost asistent al Cliniceii Medicale din Cluj, și-a deschis un cabinet de consultații pentru boli interne

in Bulv. General Drăgălina Nr. 4.

Aparat de raze Röntgen.
Laborator medical.

Somațiune.

Dizolvarea Societății „Anonime „Banca Asociață” din Arad fiind hotărâtă de către adunarea generală extraordinară a societății, ținută la Arad în 18. Decembrie 1927, — toți creditorii ai societății sunt somați, că în termen de 6 (șase) luni socotindu-l dela publicarea a treia în acest ziar a prezentei somațiunii să-și valorifice creanțele lor cunoscând, că după expirarea acestui termen distribuirea activelor societății va urma conform §-lor 204 și 205 din cod comercial fără considerare la creanțele necunoscute sau netrecute la registrele societății.

Arad, la 18. Ianuarie 1928.

Diracțiunea.

CREMA DE FATA

„MARGIT”

De vânzare pretutindeni.

Cel mai bun mijloc de
extirpare a CLOTANILOR
(șobolani) și ȘOARECILOR este

OTRAVA RAPID

Nu-i permis să lipsească din nici o casă, moară, magazie de cereale, gospodărie și domeniu, pentru că prin efectul ei repede și sigur, ne apară de pagubele foarte mari, cari ni le pot pricinui șobolanii și șoarecii.

o cutie costă 50— Lei.

Preparatul
Farmaciei Dr. FOLDES Arad.

Primăria com. Socodor jud. Arad.
Nr. 163—1928.

Publicațiune.

Rămânând fără rezultat licitațiunea din 14 Dec. 1927. referitoare la darea în arendă pe anul agricol 1927—1928 a lotului zootehnic.

Publicăm din nou și prin aceasta aducem la cunoștință că licitațiunea se va ține la Primăria din Socodor în ziua de 15 Februarie 1928. ora 10 a. m. pentru darea în arendă pe un an a lotului zootehnic în întindere de 25 jug. cad.

Licitatiunea va fi verbală iar prețul de strigare este 200 lei per jug. cad. Reflectanții vor depune un vadiu de 500 lei înainte de începerea licitației la mâna casierului comunal.

Condițiunile precise se pot vedea în biroul notarului.

Licitatiunea se va ține conform art. 72—83 L. C. P.

Socodor, la 27 Ianuarie 1928.
Primar: Ardelean Notar: Petrescu

No. 164—1928.

Concurs

Pentru îndeplinirea alor 8 posturi de guarzi comunali, vacante la primăria din Socodor, publicăm concurs cu termen de 10 zile dela apariția prezentului concurs în Monitorul județului Arad. Condițiunile de primire sunt următoarele.

- 1.) Să știe să scrie și cetească.
  - 2.) Să fie cetățean român.
  - 3.) Să se bucure de bună purtare în societate.
  - 4.) Să fi satisfăcut legii de recrutare.
- Salarul bugetar Seful 1500 Lei lunar, iar guarzii 100 lei lunar și pentru toți haine și încălțăminte de vară și iarnă.

Reflectanți își vor înainta rugățile însoțite de actele care să dovedească cele de mai sus, primăriei comunale din Socodor cel mai târziu 1 Martie 1928.

Socodor, la 27 Ianuarie 1928.
Primar: Ardelean Notar: Petrescu

Primăria com. Socodor jud. Arad.
No. 165—1928.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică că în ziua de 1 Martie 1928, ora 10 a. m. în cancelaria notarială din Socodor se va ține licitațiune publică cu oferte închise și sigilate pentru confecționarea alor 16 rânduri de haine de iarnă și vară (vestoane, pataloni, chipiuri, bocanci, cisme, etc.) necesare alor 8 guarzi comunali.

Reflectanții vor depune un vadiu de 1000 lei naite de începerea licitațiunii la mâna casierului comunal.

Condițiunile precise se pot vedea în biroul notarului.

Licitatiunea se va ține cu paza dispozițiunilor art. 72—83 din L. C. P.

Socodor, la 27 Ianuarie 1928.
Primar: Ardelean Notar: Petrescu

Primăria com. Rovine, jud. Arad.
No. 577—1927,

Publicațiune.

Neavând rezultat licitațiunea publică pe ziua 27. Ianuarie, 1928 — se publică spre cunoștință generală, că pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reedificarea străzilor comunale Regele Ferdinand și Mihail Viteazul, se va ține la această primărie o nouă licitațiune publică la ziua 26 Martie, 1928 ora 11^{1/2}.

Lucrările se vor executa pe baza devizelor Nr. 2215—1927 întocmite de către Serviciul de poduri și șosele al județului Arad — în suma de Lei: 2. 715.250.

Licitatiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 din legea asupra contabilității publice, cu oferte închise și sigilate, pe cari concurenții le vor înainta primăriei noastre de unde se pot primi toate detaliurile și lămuririle necesare în cursul orelor de serviciu.

Rovine la ziua 27 Ianuarie 1928.
Primăria.

Cenzurat: Prefectura Județului.

Concurs.

Se publică concurs pentru ocuparea postului de vânzător la prăvălia Cooperativei Varșand. Salarul în procente după invoială asupra circulației care e anuală de Lei 1,500.000; afară de aceasta primește locuința și grădina.

Recurenții sunt rugați a se prezenta în ziua de 4 Martie a. c. la Cooperativă cu certificatele necesare.

Postul se va ocupa la 1 Mai.
Consiliul.

Nr. 29.135—1927.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință generală, că pentru procurarea alor 15.000 buc. scoabe mici și 15.000 buc. scoabe mari necesare la baile de Mureș „Neptun” în ziua de 5 Martie 1928, ora 10 a. m. se va ține licitațiune publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 25 Ianuarie 1928.
Serviciul economic.

Nr. 28.694—1927.

Publicațiune.

Anulându-se licitațiunea fixată pe 12 Martie 1928, se aduce la cunoștință generală, că pentru darea în întreprindere a lucrărilor de reparare a pavajului existent din piatră brută și cubica pe anul 1928, în ziua de 19 Aprilie 1928, ora 10 a. m. se va ține licitațiune publică cu oferte închise în biroul Serviciului economic (Primăria, etaj Camera Nr. 104) în conformitate cu Art. 72 și următorii din Legea asupra contabilității publice.

Caetul de sarcini se poate vedea la Serviciul economic în orele de serviciu.

Arad, la 30 Ianuarie 1928.
Serviciul economic.

No. 3444—927.

Publicațiune de licitație.

Se publică la cunoștință generală că în ziua de 10 Februarie 192 începând de la orele 10^{1/2} dim. se va vinde prin licitație publică la fața locului în comuna Corbești, averea urmăritului compusă din:

- 1) 3000 bucăți văiușă, 2) lemnele complete pentru construirea unei case, toate evaluate la suma de lei 4000.

Pentru despăgubirea creditorului Dr. Vasilie Valeanu din Radna, de suma de lei 2125 capital cu procente de 12% plus spesele ocazionate cu execuția, ce are a primi pe baza deciziunii No. 1207—927 a judecătoriei rurale Radna.

Radna la 25 Ianuarie 1928.
Dr. Antonescu, portărel.

Dr. Aurel Demian junior

advocat

ș'a deschis biroul în

ARAD, Str. Eminescu 28 etaj II.

Creștini cumpărați ieftin

- Ghete bărbătești dela Lei 460.—
- Pantofi de dame de piele 460.—
- „ de lac dame cu spanglă 540.—
- Ghete pt. copii și feițe 120.—

Pentru oficianți și studenți cu 10% reducere din prețurile de galantari.

Marcu Bota

Prăvălie de ghete, pălării și moduri.

Arad, Bdul Regele Ferdinand 27

Prima Croitorie bărbătească

militară și civilă modernă

NICOLAE ARITON

Str. Bucur No. 14. execută comenzi prompt din stoffele cele mai bune, confecțiuni elegante. Prețuri moderate.

DIRECȚIUNEA UZINELOR DE GAZ A ORAȘULUI ARAD

Se află în situația plăcută, ca să servească On. public cu gaz de calorice înaltă, cu al cărui ajutor putem, ca în timpul de pace, lumina ieftin, încălzi, pregăti mâncări, a călca rufe și a ne scărda. Instalațiunile necesare și montările le executăm pe rate și pe prețuri de regie.

U Z I N E L E C O M U N A L E SECTIA GAZ AERIAN: ARAD

Strada Muclu Scevola 9, 11 și 13. — Telefon: 27, 25 și 16.

BIROUL UZINELOR

din strada Eminescu No. 4 stă la dispoziția On. public în ce privește comenzile etc.

„CRIȘANA” institut de credit și economii, soc. pe acții, Brad.

Activa CONTUL BILANT încheiat la 31 Decemvrie 1927. Pasiva

Cassa numerar	2717502		Capital societar		5000000
Disponibil la bănci	2229089	4946591	Fond general de rezervă ...	2000000	
Cambii	19147178		Fond special de rezervă ...	550000	2550000
Cambii cu acop. hipotecară	6586086	25733264	Fond de pensuni		1000000
Credite de Cont-curent ...		4916194	Fondul filantr. „V. Damian”		30000
Obligațiuni cu caventași ...	487033		Depuneri spre fructificare...		28323642
„ cu acop. hipotecară	153939	640972	Diverși creditorii		283842
Participațiuni		1500090	Dividende nereclamate ...		24008
Marfă		432314	Reescont		2418800
Avans. pe efecte și prețioase		155465	Dobânzi cuvenite an. viitor		
Efecte proprii		1038393	Beneficiu net		768063
Depozitul de petrol		240000			1041096
Acționari		1351158			
Imobile		485000			
Mobilier		100			
		41439451			41439451

Director executiv:
(ss) Ion Ghișă, expert-contabil

Brad, la 31 Decemvrie 1927.

Pentru contabilitate:
(ss) Maria Vecserdi.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIONE:

(ss) Cornel Lazar președ., (ss) Aron Roman v.preș., ss. Dr. Nerva Oncu, ss. Dr. Teodor Băbuția,
ss. Virgil Bulz, ss. Ioan Cutean, ss. Valer Ambruș, ss. Andron Bogdan, ss. Ioan Impărat, ss. Dr. Iacob Oncu.

COMITETUL DE CENZORI:

Subsemnatul Comitet de cenzori am examinat Contul prezent și l'am aflat exact.

Brad, la 26 Ianuarie 1928.

ss. Iosif Comșa, ss. Ioan Fugăță, ss. Ioachim Ivan, ss. Alexandru Draia.

Dr. Nichi Lazar, dir. Palatului Culi, Arad